

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **Herba Vitalis s. r. o.,** se sídlem Žitná 45/1656, Praha 1, zastoupená Mgr. Petrem Břečkou, advokátem v Jihlavě, Fritzova 2, proti žalovanému: **Celní úřad Praha 1,** Washingtonova 11, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a proti rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 9. 2008, čj. 16088/08-176100-031, a ze dne 2. 10. 2008, čj. 18250/08-176100-031, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2010, čj. 8 Ca 419/2008 - 88,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2010, čj. 8 Ca 419/2008 - 88, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně podala 14. 11. 2008 u Městského soudu v Praze žalobu podle § 82 a § 65 s. ř. s. a návrh na vydání předběžného opatření. Městský soud rozsudkem ze dne 27. 8. 2010 žalobu ve všech bodech zamítl.

Včas podanou kasační stížností brojila žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti tomuto rozsudku kasační stížností, kterou doplnila 17. 1. 2011. V kasační stížnosti uvedla, že jí byla doručena výzva předsedy senátu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., aby vyjádřila do dvou týdnů od doručení nesouhlas s projednáním věci bez jednání – což stěžovatelka neučinila. Následně však - konkrétně 8. 6. 2010 - zaslala městskému soudu žádost, ve které sdělila, že využívá svého práva podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a trvá na nařízení ústního jednání v dané věci. Žádost byla městskému soudu doručena 10. 6. 2010. Městský soud na ni nereagoval a vydal 27. 8. 2010 rozsudek, aniž by ve věci nařídil jednání. Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že takový postup soudu je vadný, protože marné

propadnutí lhůty pro vyjádření podle § 51 s. ř. s. nemůže znamenat, že stěžovatelka pozbyla právo požadovat ve věci nařízení jednání. Stěžovatelka proto považuje rozsudek městského soudu za nezákonný z důvodu vady řízení v řízení před soudem.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že městský soud zaslal stěžovatelce výzvu k vyjádření podle § 51 s. ř. s., která jí byla doručena 19. 8. 2009. Stěžovatelka nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání ve lhůtě dvou týdnů nevyslovila. Stěžovatelka však v *„reakci na doplnění vyjádření žalovaného ze dne 25. 1. 2010"*, která byla doručena městskému soudu 24. 3. 2010, uvedla, že nesouhlasí, aby soud rozhodl bez nařízení jednání. Totéž zopakovala i v *„žádosti účastníka o nařízení jednání"*, která byla městskému soudu doručena 10. 6. 2010. Městský soud jednání nenařídil, ani v rozsudku ze dne 27. 8. 2010 nezdůvodnil, proč tak neučinil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen. Jsou tak stanoveny předpoklady pro to, aby mohl soud rozhodnout bez jednání, přičemž při absenci aktivity účastníků nastává fikce souhlasu.

Nejvyšší správní soud se musel nejprve zabývat tím, zda v případě, že se účastník nevyjádří ve lhůtě podle § 51 s. ř. s., měl městský soud brát zřetel na jeho další vyjádření s žádostí o nařízení jednání či nikoli.

Shodnou otázku Nejvyšší správní soud již posuzoval. V rozsudku ze dne 27. 7. 2006, čj. 2 Azs 216/2005 - 50, vyslovil, že *„pokud marně uplyne dvoutýdenní zákonná lhůta podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neznamená to, že by účastník řízení pozbyl práva požadovat nařízení jednání k projednání věci. Pokud svůj nesouhlas s takovým postupem účastník řízení soudu sdělí do doby, než je o žalobě rozhodnuto, je nutné vycházet z toho, že s projednáním věci bez nařízení jednání nesouhlasí"*. Soud vyložil, že samotným uplynutím zákonné dvoutýdenní lhůty účastník řízení - v případě, svým následným postupem dává najevo, že na nařízení jednání trvá - nepozbývá svého práva trvat na nařízení jednání, protože *„uvedená lhůta slouží k tomu, aby účastník ve vymezené lhůtě měl možnost posoudit svůj postup v dané věci (např. i s ohledem na vyjádření druhého účastníka řízení) a zvážil své další procesní jednání. Pokud takovou lhůtu zmešká a svůj úkon (nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání) soudu zašle až následně (nicméně však do doby, než soud o žalobě rozhodne), nelze vycházet z toho, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání samotným zmeškáním této lhůty. Účastník řízení má obecně právo, aby věc byla projednána s nařízením jednání, může však souhlasit s tím, že tohoto svého práva nevyužije. Lhůta stanovená v ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. však není lhůtou propadnou, po jejímž uplynutí by účastník řízení již nemohl svůj procesní*

návrh učinit. Takový výklad by byl podle názoru Nejvyššího správního soudu v rozporu s článkem 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod".

V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu lze uzavřít, že právo účastníka trvat na nařízení ústního jednání nezanikne uplynutím lhůty podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Pokud účastník sdělí svůj nesouhlas s rozhodnutím bez jednání po uplynutí této lhůty - pouze však do okamžiku rozhodnutí o žalobě - musí soud jeho procesní návrh respektovat a jednání nařídit. To tím spíše, je-li zřejmé, že změna názvu žalobce souvisí s vyjádřením žalovaného nebo jinou jeho procesní aktivitu, která může změnit žalobcův právní náhled na věc samu.

V nyní řešené věci stěžovatelka nereagovala na výzvu k vyjádření podle § 51 s. ř. s., avšak ve dvou podáních výslovně vyjádřila nesouhlas s tím, aby městský soud projednal věc bez jednání. Městský soud však jednání nenařídil a ve věci rozhodnul. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení proto nelze o věci rozhodnout bez nařízení jednání, neboť stěžovatelka s takovým postupem nesouhlasila.

V novém rozhodnutí pak městský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu